Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 113 JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 14, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 14-го ЧЕРВНЯ 1997 р. Ч. 113 РІК CIV.

КРИТИКУЮТЬ ДОГОВІР З РОСІЄЮ

Київ (УНІАР). — Тут у приміщенні Верховної Ради України відбулася пресова конференція депутатського об'єднання "Нація і Держава" на тему "Наслідки підписаних угод з Російською Федерацією для України".

У пресовій конференції взяли участь Левко Лук'яненко, Степан Хмара, Богдан Ярошинський та Михайло Ратушний. Всі вони дали різко неґативну оцінку як широкомаштабному українсько-російському договорові, підписаному 31-го травня в Києві, так і українсько-російським угодам щодо розподілу і розташування Чорноморської фльоти.

За словами Л. Лук'яненка, задовольнити не може сама побудова документу. Ні про які дружні відносини, ні про яке стратегічне партнерство між Україною і Росією, на його думку, мови не може бути, оскільки стратегічні цілі двох держав абсолютно різні.

Степан Хмара підписання договору і угод оцінив як "капітуляцію керівництва України перед Російською Федерацією". За його висловом, йдеться про поступову здачу суверенітету української держави і Росія залишається фактичним господарем у Севастополі. Підписання цих документів С. Хмара вважає початком нового союзного договору.

Б. Ярошинський сказав, що підписання українсько-російського договору є "об'єктивним результатом підступної стратегії української влади в міжнаціональних відносинах". Він звинуватив у підписанні договору, окрім Президента і Уряду, також і парляментарну більшість, на чолі з її керівництвом. Ярошинський сказав, що УРП продовжує збір підписів за виведення російських військ з території України.

М.Ратушний у підписанні українсько-російського договору та угод вбачає: свідоме порушення Конституції і закону України; позбавлення можливости розмістити українську фльоту у стратегічно важливих бухтах Севастополя з огляду на розташування на українській території до 25,000 військовослужбовців чужої держави; розподіл ґазового енерґетичного ринку між Україною і Росією; намагання пропрезидентських засобів масової інформації переконати громадськість, що нічого страшного не сталося. Таким чином Росія виграла пропаґадистську війну, а Україна програє свою зовнішню політику на всіх векторах. Оптимізм може породити лише думка, що Російська Федерація, як держава, не протримається 20 років — чеченський процес та національно-визвольна боротьба народів, які належать до російської держави, продовжуватимуться, і тоді цей договір може залишитися не виконаним.

О. Мороз зустрівся з головою парляменту Чехії

Київ (УНІАР). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз зустрівся з головою палати депутатів парляменту Чехії Мілошем Земаном, який перебував в Україні з триденною офіційною візитою.

У зустрічі з української сторони взяли участь віцепрезидент Парляментарної Асамблеї Ради Европи (ПАРЕ), голова парляментарного Комітету закордонних справ Борис Олійник, голова Комітету фінансів і банкової діяльности Віктор Суслов, керівник депутатської групи міжпарляментарних зв'язків з Чеською Республікою Вадим Литвин, перший заступник міністра закордонних справ України Антон Бутейко та інші офіційні особи.

Відзначивши успіхи Чеської Республіки, О. Мороз запевнив, що Україна з повагою ставиться до їхнього досвіду. Однак, сказав голова українського парляменту, природа людини така, що вона вчиться на власних помилках, а чужі зневажає, "тому природньо, що наші помилки позначилися на результатах наших реформ, хоча для цього були й об'єктивні причини".

О. Мороз звернув увагу на той факт, що не зважаючи на великий сировинний, технологічний, виробничий і науковий потенціял України, рівень відносин з Чехією залишається незадовільним.

Парляментарну делеґацію Чехії прийняв також Президент України Леонід Кучма. Під час зустрічі обговорено широкий спектр питань економічних і політичних. Відбулися зустрічі і в Комітеті оборони і державної безпеки та Міністерстві Закордонних Справ України.

Парлямент проголосував проти податкових пільг

Київ. — Верховна Рада проголосувала 12-го червня проти податкових пільг для деяких інвесторів, що, за словами Сергія Тигипка, віцепрем'єра з питань економічної реформи, ще більше відштовхне чужоземні компанії, повідомили засоби масової інформації.

Президентський законопроєкт, який передбачає збереження на два роки податкових пільг для чужоземних фірм, що займаються виробництвом в Україні, підтримали лише 114 депутатів. Верховна Рада не схвалила також програму, висунуту своїм же Комітетом з фінансів і банкової діяльности. Голова парляменту Олександер Мороз закликав Уряд доопрацювати разом з депутатами проєкти і представити їх на голосування пізніше.

Як відомо, в квітні парлямент на прохання Уряду проголосував проти податкових пільг, які мали б привабити інвесторів в українську економіку. Однак Верховна Рада закликала тоді Уряд подати новий проєкт, який зберіг би пільги для тих чужоземних підприємств, які займаються виробництвом в Україні.

С. Тигипко, який 12-го червня представив свою програму покращання економіки, сказав, що голосування в парляменті прискорить відхід чужоземних інвесторів. Деякі з них уже покинули Україну, нарікаючи на корупцію і несприятливий інвестиційний клімат. За його словами, нові правила зруйнують всі пляни діяльности спільних підприємств.

Депутати, які виступають проти реформ, твердять, що сприятливі для чужоземних інвесторів закони душитимуть українських виробників.

НАТО прийме три країни

Брюссель. — Не зважаючи на домагання дев'ятьох із усіх 16-ти країн-членів НАТО, ЗСА категорично виступили проти цього, щоб тепер приймати інші країни крім Польщі, Мадярщини і Чеської Республіки до НАТО. Це рішення Уряду президента Билла Клінтона було відповіддю на домагання дев'ятьох країн-членів, щоб тепер включити до НАТО також Румунію і Словенію.

Про рішення Уряду президента Билла Клінтона повідомив у четвер, 12-го червня, секретар Департаменту оборони Вілліям Коген на засіданні міністрів оборони країн НАТО в Брюсселі. Він також намагався запевнити Румунію і Словенію та країни, котрі підтримують їх, що двері для них є відкриті і у майбутньому вони будуть одними із перших кандидатів.

Тому, що рішення в НАТО вимагають одноззгідности, бо всі країни мають право вета, то ця справа остаточно не буде вирішеною аж на зустрічі голів держав країн НАТО заплянованій у Мадриді наступного місяця.

Про категоричну настанову ЗСА в цій справі заявив також речник Білого Дому Майкл МекКиррі та підкреслив, що з прийняттям тепер тільки трьох країн погоджуються також військове керівництво ЗСА, котре уважає, що НАТО зможе краще вив'язатися коли спершуприйме тільки три країни.

В. Коген пояснив домагання президента Б. Клінтона тим, що ці три країни — Мадярщина, Польща і Чеська Республіка — єдині продемонстрували потрібні для вступу до НАТО рівні військових, політичних, економічних і громадських реформ. Хоч Румунія і Словенія зробили великий поступ, то все ж таки не є готовими у ділянках демократизації в загальному, цивільної контролі над військом і білюше зусиль у зрозумінні людських прав.

Депутати попередньо схвалили бюджет на 1998 рік

Київ. — Не зважаючи на те, що бюджет на цей рік все ще не прийнятий, Верховна Рада вже попередньо схвалила 11-го червня проєкт бюджету на 1998 рік, повідомило аґентство Ройтерс.

У документі сказано, що бюджет спрямований на продовження економічних реформ і підвищення ефективности української економіки. Однак в ньому не названо, яким має бути дефіцит, інфляція і величина прибутків та видатків.

Бюджет на цей рік, який має бути прийнятий наприкінці червня, застряг у суперечках між Урядом і парляментом. Голова парляментарної комісії фінансів Віктор Суслов сказав 11-го червня на пресконференції, що депутати почнуть обговорювати бюджет на 1997 рік наступного тижня.

Прийняття цього бюджету на новій податковій основі, який за Конституцією мав бути ухвалений майже півроку тому, означатиме, що Україна виконає ще одну з 41 умови отримання від Міжнародного валютного фонду довготермінового кредиту на суму до 3 блн. дол.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ДЕПУТАТИ УКРАЇНИ ЗАКЛИКАЛИ Л. КУЧМУ РОЗПОВІСТИ ПРО ЗОВНІШНЄ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ

КИЇВ. — Верховна Рада України ухвалила звернення до Президента Леоніда Кучми з пропозицією виступити зі спеціяльним посланням про зовнішнє становище України. Проєкт цієї постанови запропонували парляментаристи від Української Республіканської Партії Богдан Ярошинський, Володимир Чемерис, Левко Лук'яненко, Євген Пронюк, Олександер Шандрюк і Михайло Павловський. Депутати вважають, що у зв'язку з підписанням 28-го та 31-го травня 1997 року міжурядових та міждержавних українсько-російських угод, виникла необхідність поінформувати парлямент про міжнародне становище України з попереднім наданням парляментаристам усіх матеріялів, які стосуються підписаних українсько-російських договорів. Постанову ухвалено 246 голосами.

ГКУ СХВАЛИВ ПЕРЕДВИБОРЧУ КОНЦЕПЦІЮ

ДОНЕЦЬКЕ. — За повідомленням пресової служби партії Громадянський Конґрес України (ГКУ), на обласній партійній конференції схвалено концепцію бльоку, у якій передбачено передвиборче об'єднання ГКУ з Українською Партією Справедливости, Профспілкою працівників вугільної промисловости, Конґресом російських організацій України та Міжреґіональною асоціяцією промисловців. На конференції розглянуто також персональне питання народного депутата України Юрія Болдирєва, якого виключено з партії за нанесення їй "політичної і моральної шкоди".

ЗАЯВА НРУ

КИЇВ. — Народний Рух Укртаїни оприлюднив заяву, у якій закликав парлямент приспішити ратифікацію широкомаштабного договору з Росією, оскільки він є основним документом для дальшої нормалізації добросусідських відносин між обома державами. Важливим є і те, що підписавши договір, Росія визнала основне положення Гельсінкських угод щодо територіяльної цілісности Української держави та недоторканости її кордонів. Проте угоди щодо Чорноморської фльоти, на думку керівників Руху, не відповідають національним інтересам України. Зокрема, викликає занепокоєння невідповідність цих умов міжнародним стандартам умов винайму військових баз однієї країни в іншої, не опрацьовано плян поступового виведення російських військ з України, тому Рух не голосуватиме за ратифікацію цих угод і закликає причорноморські держави прийняти багатосторонню хартію про демілітаризацію Чорноморського басейну в рамках програми "Партнерство для миру".

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

КИЇВ. — Українські парляментаристи 226 голосами схвалили рішення скерувати Президентові України Леонідові Кучмі депутатський запит щодо зловживань корпорації "Єдині енерґетичні системи України". Запит підготували три депутати з групи "Реформи" Григорій Омельченко, Анатолій Єрмак, Іван Білас і позафракційний депутат Михайло Ратушний. В запиті йдеться про незаконне привласнення гуманітарної допомоги на суму 6 млн. гривень корпорацією "Єдині енерґетичні системи України", несплату корпорацією податків та причетність до цього депутата Верховної Ради, прем'єр-міністра України Павла Лазаренка. Як відомо, корпорацію "Єдині енерґетичні системи України" очолює депутат українського парляменту з 230-ої, Добринецької виборчої округи Кіровоградської области Юлія Тимошенко, родом з Дніпропетровського. У запиті депутати інформують, що з фондів Бундесверу, Німеччина, у 1994 році надійшла автотехніка для Міністерства Оборони України, корпорація ЄЕСУ, привласнила цю автотехніку, продала її, а гроші використала для власних цілей, навіть не сплативши з них податків. Керівництво промислово-фінансової корпорації "Єдині енерґетичні системи України" оприлюднило заяву, у якій відкидає звинувачення й запевняє, що автотехніка не є гуманітарною допомогою, бо її отримано на підставі комерційної угоди з 4-го липня 1994 року. А гроші від продажу автотехніки в сумі понад 1.5 млн.гривень перераховано до державного бюджету для виплати пенсій і зарплатні працівникам бюджетної сфери. Крім того, 51 одиницю відремонтованої техніки передано Дніпропетровській області.

С.Тигипко представив програму покращання економіки

Київ. — Віцепрем'єр з питань економічної реформи Сергій Тигипко ознайомив 12-го червня журналістів зі своїм пляном покращання життя пересічного українця і поліпшення критикованого на Заході інвестиційного клімату, повідомило аґентство Ройтерс.

Виступаючи на пресконференції, він сказав, що Україна потребує ефективної економіки, якої, на жаль, не має.

Програма, яка складається з 12 пунктів, робить урядовців, міністрів і голову Національного Банку України відповідальними в таких ділянках, як адміністративна реформа, дереґуляція, реформа банкової системи і системи оподаткування, приватизація та інвестиції.

С. Тигипко, призначений в квітні замість Віктора Пинзеника, який зрезиґнував, протестуючи проти зволікання у прийнятті бюджету, сказав, що бюджет Верховна Рада прийме десь через 7-10 днів. Згідно з Конституцією, парлямент мав це зробити ще до 1-го січня цього року. Через зволікання з бюджетом затримується трибільйоновий кредит від Міжнародного валютного фонду.

За шість років незалежности Україна привабила лише 1.5 блн. дол. чужоземних інвестицій. Біля 60 відс. її економіки знаходиться в тіні і заборгованість у платнях сягнула вже 2.1 млн. дол.

С. Тигипко, за фахом банкір, наголосив на тому, що потрібно спростити умови підприємництва, ліквідувати бюрократичні перепони і зменшити каральні податки для малих і середніх підприємств, щоб вони почали процвітати.

Віцепрем'єр зазначив, що в українській лексиці з'являється нове слово — дереґуляція, яка є ключовою для поборення інвестиційних проблем. Як відомо, кілька великих інвесторів покинули Україну, нарікаючи на корупцію і змінні правила підприємництва.

Брак першоклясних готелів змусить делеґатів жити на кораблях

Київ. — Коли в травні наступного року до Києва з'їдуться делеґати на щорічну нараду Европейського банку реконструкції та розвитку (ЕБРР), деяким з них, очевидно, доведеться жити на кораблях, а не в готелях, повідомило 11-го червня аґентство Ройтерс.

Шість років після здобуття Україною незалежности її тримільйонова столиця, якій понад 1500 років, все ще не має достатньої кількости першоклясних готелів. Генеральний секретар ЕБРР Антоніо Коста сказав на пресконференції, що банк розглядає можливість використання річкових суден як своєрідних плавучих готелів на Дніпрі. За його словами, кораблі були відновлені пару років тому в рамках проєкту ЕБРР.

Тим часом керівники української столиці поспішають привести до відповідного стану понад десяток готелів, збудованих в центральній частині Києва за совєтських часів. Містові потрібно буде примістити майже 5,000 делеґатів ЕБРР.

А. Коста зазначив, що його банк уже використовував плавучі готелі в 1993 році, під час наради в Санкт-Петербурзі, який є другим за величиною містом Росії.

На стадіоні знайдено три німецькі міни

Київ. — На футбольному полі, де тиждень перед тим грали молодші дружини Німеччини і України, знайдено 12-го червня три німецькі міни, закладені під час Другої світової війни, повідомило аґентство Ройтерс.

Представник стадіону „Динамо" Олексій Семененко назвав міни відлунням війни і зазначив, що вони пролежали в землі щонайменше 55 років. За його словами, три протипіхотні міни знайдено пополудні на глибині 1.5 метра під час робіт, спрямованих на усучаснення стадіону. Пристрої витягли з землі і підірвали на околиці Києва.

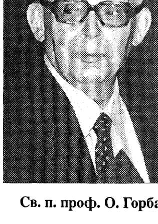
Найкраща футбольна дружина України „Динамо" Київ грає звичайно на сорокатисячному стадіоні в центрі міста. Матч між німецькою і українською дружинами, членам яких ще не виповнилося 21 рік, був елімінаційною грою за Чашу світу. Старші дружини грали 7-го червня на більшому Олімпійському стадіоні, закінчивши змагання ремісом 0:0.

Помер д-р О. Горбач

Джерзі Сити, Н. Дж. — Як повідомляють з Німеччини, там в місцевості Райхельсгайм-Берфурт помер 23-го травня після важкої недуги відомий славіст проф. д-р Олекса Горбач.

Широковідомий зі своєї наукової діяльности д-р О. Горбач народився 5-го лютого 1918 року у Романові на Львівщині та після студій слов'янської і ґерманської філології у Львові в 1936-40 роках завершив їх державним іспитом і працював лябораном у проф. Василя Сімовича.

Від 1945 року проживав у Німеччині, де продовжував студії в Українському Вільному Університеті (1947-48), які закінчив докторатом, а відтак габілітацією на тему „Арґо на Україні". Працював секретарем НТШ у

Св. п. проф. О. Горбач

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 11-ГО ЧЕРВНЯ, британські законодавці голосами 384 до 181 схвалили законопроєкт, який забороняє право мати будь-яку ручну зброю. Законопроєкт запропонований після відомої трагедії у шотляндському місті Данблейн у березні 1996 року,, де озброєний мужчина убив 16 шкільних дітей разом з учителькою. Згідно з аналітиками, то не зважаючи на строгість пропонованого законопроєкту він таки вкоротці стане законом і в основному не дозволятиме навіть на вправи з ручною зброєю для спортових змагань.

МАЙБУТНІЙ УРЯД ГОНҐ КОНҐУ не звертає уваги на те, що новообраний британський прем'єр-міністер Тоні Блейр зазначив, що не братиме участи в окремому церемоніялі заприсяження 1-го липня 1997 року назначеної Китаєм леґіслятури. ЗСА вже перед тим заявили, що також не братимуть участи в згаданому церемоніялі. Цей крок Британії та ЗСА в загальному віддзеркалює осуд Заходу в тому, що призначена парляментська палата займе місце демократично обраної палати після того, як Китай назад після 156 років перебере Гонґ Конґ від Британії о півночі 30-го червня 1997 року. Обидві країни братимуть участь 30-го червня у церемоніялах закінчення британської влади у Гонґ Конґу та повороту його Китаєві.

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ офіційних чинників у четвер, 12-го червня, президент Билл Клінтон запропонував на становище заступника генерального прокуратора для справ громадських прав 48-річного американця азійського походження з Лос Анджелесу адвоката Билла Ленн Лі. Схвалення кандидатури Б.Л. Лі не тільки заповнить семимісячну відсутність відповідної на цей пост людини, але підкреслить важливий крок зі сторони Президента напередодні заплянованої у Сан Дієґо його промови про расизм в Америці, котрий тепер вже не є виключно між білими і чорними, але включає також інші раси.

У СЕРЕДУ, 11-ГО ЧЕРВНЯ, конґресові співробітники повідомили, що спікер Палати Репрезентантів Нют Ґінґріч зформував окрему групу з відомих республіканських конґресменів, які мають протилежні погляди і думки щодо надання Китаєві торговельного статусу упривілейованої країни. Їхнім завданням є найти інші можливості, котрими можна б впливати на Китай в справі змін у ділянці людських прав, їхньої правної системи та загальної демократизації взагалі. На думку аналітиків, це вказує, що республіканський Конґрес не конче згідний з думкою тих, які пропаґують покарання Китаю у згаданих справах відібранням торговельного статусу упривілейованої країни.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

День Батька і Україна

День Батька в Україні офіційно не святкується, просто нема або ще нема такої традиції. Однак можна передбачити, що з усе тіснішим прилученням молодої держави до Заходу цей гарний звичай не забариться там пустити коріння. До цього може спонукати як наслідування всього західнього, а отже, за уявленням обивателя, кращого, так і комерціоналізм, який обіцяє комерсантам непогані прибутки. Проте є ще один фактор, який сприятиме прийняттю цього свята в Україні: традиційна глибока повага до голови родини.

Особливе шанування батька є загальнолюдським явищем. Саме воно і спричинилося до зародження в ЗСА звичаю відзначати День Батька. Ця традиція сьогодні поширилася принаймні ще на 20 інших країн.

Загально прийнято вважати, що ідея свя́та належить мешканці містечка Спокейн у стейті Вашінгтон Луїз Смарт-Додд. У 1909 році, слухаючи проповідь на День Матері, вона захотіла вшанувати таким же чином і батька. Надхненням для неї послужив її власний тато, який після смерти мами Луїз, посвятив себе усього вихованню шістьох дітей, що залишилися напівсиротами. 19-го червня 1910 року разом з релігійними організаціями м. Спокейн Л. Смарт-Додд святкувала перший День Батька. Дату було вибрано з огляду на те, що батько її народився у червні. Гарна традиція поступово почала ширитися. Вже до 1916 року свято визнав офіційно Президент Вудро Вілсон, а в 1956 році це зробив Конґрес своєю спільною резолюцією. Від 1972 року, завдяки Президентові Ричардові Ніксонові, День Батька святкується по всіх З'єднаних Стейтах у третю неділю червня.

Колись цього дня традиційно прищеплювали до одягу червону рожу, якщо батько живий, і білу — на пошану покійного. Однак звичай цей тепер майже забутий і батькам переважно дарують краватки, сорочки, піжами або носові хустинки. Комерціоналізм, на жаль, переміг. Наприклад, у ЗСА на подарунки витрачається щороку понад один більйон долярів.

Прийнявши це свято, Україна, очевидно, теж не омине певного комерціоналізму. Це, хоч дещо знецінює сутність самого свята, все одно вийде на користь молодій державі — стимулюватиме принаймні економіку, яка щойно переходить на капіталістичний шлях розвитку. Найбільшою же користю буде однак те, що авторитет і вагу батька суспільство визнає нарешті на офіційному рівні і тим самим зробить себе до якоїсь міри ґуманнішим. У людей з'явиться новий символ — зрозумілий і близький усім від малого до великого.

Батько в Україні завжди користувався великою повагою і авторитетом. У його відповідальності було дбати про добробут родини взагалі і кожного її члена зокрема, він вів господарство, підтримував родинні звичаї, стежив за порядком, дбав про репутацію родини у громаді, був захисником. До нього шанобливо, як, до речі, і до матері, діти зверталися на „ви". Про велику шану до батька вказує й те, що козаки називали батьками своїх отаманів. Та й тепер батько в Україні заслуговує на не меншу повагу. У його відповідальності є, наприклад, втримати родину в часі економічної кризи.

Звичайно, можуть знайтися люди, які скажуть: навіщо нам запроваджувати День Батька і сліпо наслідувати інші країни, хіба у нас своїх традицій немає? Однак ця традиція є загальнолюдська і значно ближча людям, ніж колишній, наприклад, „день совєтської армії", з яким здоровили чоловіків у колишньому СССР, незалежно від того, служив він в армії, чи ні. День Батька не має політичного забарвлення і є справжнім родинним святом для всіх людей. Крім того, з цим днем так просто не вітають — право на це треба заслужити.

Україна неодноразово заявляла про свою орієнтацію на „цивілізований" Захід. Однак свята совєтські, такі як 8-го березня, День Перемоги тощо продовжує святкувати. Отже заяви українських керівників — це лише гарні слова, непідкріплені ділом. Країна продовжує залишатися в духовому павутинні вже неіснуючої імперії. Кроком до звільнення могло би послужити прийняття Дня Батька в червні, а також Дня Матері в травні як офіційних свят. Це допомогло б і дітям виконувати четверту заповідь: „Шануй батька твого і матір твою, щоб тобі було добре, і щоб ти довго прожив на землі".

Леонід Євдокименко, Київ

РОСІЙСЬКО-БІЛОРУСЬКИЙ ДОГОВІР І УКРАЇНА

Після підписання двосторонньої угоди та статуту про взаємовідносини між Білоруссю і Росією можна стверджувати, що дві східньо-слов'янські країни зробили ще один вагомий крок на шляху політичної інтеґрації. Щоправда, очікуваного результату, а саме — підписання договору про об'єднання двох суверенних країн, як про те багато говорилося і писалося, — покищо не було. І не тому, що цього не забажали обидві сторони, ні. Спрацював механізм миттєвої реакції, властивої верхнім щаблям політичних еліт, які борються за вплив і, в кінцевому результаті, за владу.

В даному випадку йдеться про те, що реформаційне крило нинішньої російської еліти, уосібленням якої вважають Чубайса та Нємцова, переграло консервативне крило цієї ж еліти в особі Рюрикова та бонапартські скерування білоруської правлячої еліти на чолі з Лукашенкою. Знавці закулісних пружин урядового механізму Росії кажуть, що заради того, щоб Єльцин не потрапив у пастку, яку вміло вибудували для нього палкі прихильники об'єднання, Чубайсові довелося вкотре вже вдаватися до використання такої „безвідмовної зброї", як донька російського президента — Тетяна Дяченко. Нібито саме вона в останню мить вплинула на батька, і той таки умовив свого білоруського партнера не підписувати договір до його „всенародного обговорення" — ритуал псевдодемократичного режиму совєтських часів. Він цілковито вписується в прокрустове ложе як тоталітарних, так і бонапартських моделів правління, приправлених популізмом і демагогією.

Парадокс ситуації полягає ще й у тому, що нинішня російська еліта, щиро сповідуючи принципи економічних ринкових перетворень, ліберальні та демократичні вартості, в питанні інтеґрації повністю консолідується як з лівою та патріотичною, великодержавною опозицією в себе в країні, так і з антидемократичним режимом Лукашенки — головним рушієм російсько-білоруської інтеґрації. Тому єдине, що за таких умов залишалося групі Єльцина — це продовжити сам процес об'єднання, відмовившись від радикально-авторитарних наїздів Лукашенки і російської Думи, яка була готова ратифікувати проєкт договору, якби той було підписано без зайвих церемоній і формальностей. Зокрема, Дума виступає проти референдуму, хоч і не сумнівається в позитивності його наслідків для обох „зацікавлених сторін".

Отже, ліва та імперська опозиція разом з реформаторами-демократами в Росії і авторитарна антидемократична влада в Білорусі зійшлися докупи в пункті об'єднання двох країн в щось наддержавне, структура якого тільки формується, і під яку підводиться юридична, а з часом, як на тому наполягає Росія, і економічна база. У цьому зв'язку постає питання: в разі підписання і остаточного вступу в дію російсько-білоруського союзу, — які наслідки він матиме безпосередньо для України?

Виходячи з геополітичних інтересів членів нового альянсу, можна прогнозувати такі неґативні наслідки для України. Умовно їх можна розподілити щонайменше на три сектори.

Перший сектор неґативних наслідків — економічний. Росія вже запровадила досить твердий митний режим для українських товарів, який робить невигідною нашу двосторонню торгівлю. Щоб позбутися цього небажаного ефекту, російська сторона ставить умовою вступ України в митний союз, що означатиме для нашої країни послаблення, принаймні, економічного суверенітету. Виходячи з того, що російський митний режим стане незабаром і білоруським, можна чекати, що на Україну посилиться економічний тиск з півночі і сходу.

Другий сектор неґативних наслідків — військово-політичний та геостратегічний. Він зумовлений тим, що Україна опиняється в зоні напружених відносин: з одного боку НАТО, а з другого — Ташкентський пакт. По суті, Україна стає буферним реґіоном, враховуючи анти-НАТОівську позицію, яку послідовно проводить і російське і білоруське керівництво. Можна також очікувати, що як член нового об'єднання Білорусь може втрутитися і в російсько-український діялог з приводу Чорноморської фльоти та її базування як зацікавлена сторона. Хоча це лише версія.

Третій сектор неґативних наслідків — етнополітичний. Східньо-слов'янська інтеґрація на прикладі Росії та Білорусі, безумовно, пожвавить реінтеґраційні настрої і серед певної частини українського суспільства — прихильників „слов'янської єдности". Не виключено, що цей чинник може активно використовуватися як противага західній орієнтації офіційного Києва і розігруватися як не остання карта в наступних передвиборчих перегонах.

Отже, окреслені контури схіньо-слов'янського альянсу мають покищо вигляд прямої вісі. Проте поза всяким сумнівом, що після її політично-юридичного оформлення на порядок денний може постати питання про її перетворення на східньо-слов'янський трикутник. (Триєдина Русь?!) Чи зможе Україна втриматися від такої „спокуси", багато в чому залежатиме від того, як поведуть себе цього разу українські урядові кола, а також опозиційні еліти.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, хто помолиться — „сохрани і заступи"

— „О-КА", напишіть щось про День Батька, що саме є в неділю", — закликає мене моя товаришка від „пера".

А я відразу відповідаю, що не напишу, бо маю на думці інший день, який просто пройшов непомітно. Чи вам було відомо, що 8-го червня був День Дитини? Так, я знайшла цю неділю, відмічену у одному із моїх календарів, а мушу зі соромом признатися, що досі не знала, що такий день існує. А чи його святкують? Якось досі мені про це невідомо. Може тому, що про це не подумала торгівля і власники крамниць та не поширила всепроникаюча реклама із крикливим закликом: „купуйте дарунки для дітей, це найкращий спосіб відзначити їхній день!"

Уявіть собі, як рясно посипалися б дарунки у формі іграшок, солодощів, одягу. І було б шаленство, як із усіма святами, що їх знаємо тільки для того, щоб накупити мерщій „гору" дарунків і принести тим, що їх в цей день треба відзначити. Так воно вже увійшло в традицію на День Матері, День Батька чи уродин, а вже хіба найбільше з приводу свят Різдва і св. Миколая, де менше дбаємо про молитву, а натомість — аж надто про метеріяльне. Якось усі ці святкування проходять надто комерційно, і дуже мало мають спільного із справжніми почуттями для тих, для яких цей день призначено. Тому насувається питання, чи комеціялізм справді паношиться безкарно у світі та забиває на догоду мамоні усі інші почуття? А коли їх дочиста немає, тоді навіть ніхто не усвідомлює, що такий чи інший день треба відзначати, зігрівши його теплом, увагою, шанобою.

Бо скажіть, дорогі читачі, скільки із вас знало, що саме минулої неділі був День Дитини? Скільки із нас у цей день дало дітям не „нашвидкоруч на відчіпного" куплений дарунок, а те, чого за жодні гроші дістати не можна в жодному „шапінґ молі", бо те щось, о прозо, називають від віків просто любов'ю!?

Може, коли б таких дарунків любови було більше, ми не мали б тепер стільки злочинів, нещасть, знущань над дітьми, як маємо сьогодні. Може б тоді ми не читали з жахом у пресі про малолітню маму, що, вродивши підчас „промзабави" дитину, викинула її як непотріб до смітника. Може тоді 12-літний хлопець не підпалював би з помсти мешкання, в якому критично попеклася його бабуня, а рівні йому віком школярі не вбивали б нізащо своєї товаришки зі шкільної лавки.

І так можна щораз більше і частіше вичислювати випадки жахливих злочинів серед малолітніх, і це діється найбільше тут, але є вже і в Европі, як і в нашій самостійній Україні. Чи не є воно наслідком того, що надто мало опіки придіняється дітям, надто мало віддається їм уваги, а передусім — любови і тепла, навчаючи їх при тому розрізняти докладно поміж Добром і Злом.

Ось, бачите, є в календарі виписаний День Дитини — 8-го червня — і, здається, що майже ніхто про нього не знає і його не апробує. Хоча постійно питання помочі дітям висувається на міжнародних форумах. Це ж для дітей створено рівно перед 50-ти роками ЮНІСЕФ при Об'єднаних Націях і надано цій організації 30 років пізніше нагороду Нобеля. За що? Хіба за ті численні схвалення і декларації прав дитини, яких ніхто не виконує, бо ніяк не можемо чітко їх собі з'ясувати. Ще в 1990 році відбулася Світова нарада у справі дітей, у якій брали участь представники 150 держав, і ухвали нарад ратифіковано. А що змінилося? Якщо ці ухвали принесли б хоч найменший успіх, ми б це зауважили. А тим часом дійсність виявляє іншу ситуацію — щораз більше занедбаних дітей батьками, щораз більше дітей злочинців.

І ось День Дитини проминув, як усі ці міжнародні дні і дати. Проминув безшелесно, ніким і нічим не зауважений. А можна було б його так без зусилля, без нарад і гасел, гарно і влучно відсвяткувати, виховуючи дітей з Богом, роздаючи дітям пригорщами любов, тепло і науку про добро, якого за ніякі гроші купити не можна у найспритніших крамарів. І можна було б за них відмовити тиху молитву: „Боже, помилуй, сохрани і заступи дітей наших і вдень, і вночі і прісно..."

О-КА

Наталія Кібець

БАТЬКО

У неділю, 15-го червня, по американському календарю є день присвячений вшануванню батьків. Роля батька в родині є дуже важлива у вихованні дітей, яка є доповнюючою до материнського виховання дитини. Якщо дуб має міцний і здоровий корінь — паростки від нього підуть також здоровими.

У кожної дитини — в її уявленні, батько є найкращий, найважливіший у родині і в оточенні, в якому ця родина живе, незалежно, яку б працю він виконував, на якій посаді перебував. Кожна ж бо праця є частиною життя цілого суспільства — кожної держави. В наш час склалося так, що багато дітей не мають батька, і наслідки цього фатальні.

Причини цьому різні, і не лише тут, в Америці, а й по всьому світі, включно з Україною. Війни — в яких і досі не перестають гинути не лише військові, а поряд з ними непричасне до всіх непорозумінь населення; через терористичне урядування в державі, голод і багато, багато інших причин. Але на це, принаймні, є оправдання, і в очах дитини такий батько є герой.

Гірше, коли батько відцурався дитини, кинув її напризволяще — на руки матері. Такий батько не відчуває відповідальности за своїх нащадків, за свій майбутній рід.

Він не чує першої мови дитини, він не бачить її перших кроків і не чує першого слова — тато; тому й серце його закрите до почуттів до цієї дитини.

І як боляче такій дитині, коли вона підросте, знати правду про батька (хоч часто мати намагається ту правду приховати), у неї ця частина життя є порожня. До церкви чи до школи вона на піде з татом і мамою, як інші діти. Така дитина росте з відчуттям гіркоти на серці і почуттям меншевартости. Вона втратила тата і боїться загубити маму. Той, хто намагався зруйнувати родинне життя — досягнув свого...

Ми з вами є свідками цього особливо тут, в Америці, де згублене почуття моралі, зруйновані родини, самотні матері і безбатченки — на порядку денному.

Коли зрозуміли, що зруйнована родина не дає нормально вихованого майбутнього покоління — забили на сполох в останньому часі.

Хоч і пізно, але добре, що й так. Бо майбутнє кожної держави — це здорове, гарно виховане молоде покоління.

Тож побажаємо тим батькам, які при всіх обставинах життя не лишили своєї родини, піклувалися нею і дали їй все можливе для росту, розвитку й злагоди — Многії Літа! Пом'янімо також тих батьків, що відійшли в засвіти, виконавши своє призначення, і молитовно подаруємо їм вічную пам'ять з роду в рід!

Мій батько

В прижмурених очах сувора ласка,
Під вусами усмішка потайна́,
І кожне його слово, кожна казка
Із пам'яті-криниці вирина́.

Мене любив, немов би, без любови,
Без поцілунків, теплих обіймань.
Свою любов і жертвенність без слова
В моє життя вливав він без вагань

...Війна, і плач матусі. Виряжають
Мене на фронт, а на путі — гроза.
Я вперше тоді бачив, при прощанні,
Як виглядає батьківська сьоза...

Пройшли літа незбагнено і скоро,
На чужині виношую журу́...
Його застрелив мій, котрийсь там, ворог,
Десь — пишуть — за містечком у яру. —

Михайло Ситник

Оксана Лиховид

Рідна пісня, що єднає серця

II

Ще юнаком маестро зрозумів просту істину: професія дириґента вимагає насамперед великого практичного досвіду. Тому ще студентом з 18-ти років працював з аматорськими і церковними хорами, вів безпосередню живу працю, яка суттєво доповнювала навчальний процес у консерваторії. Студентом IV курсу дириґував вокально-симфонічною поемою С. Людкевича „Заповіт", мріяв продовжити навчання у клясі оперно-симфонічного дириґування. Далі дириґував з успіхом у Львівській опері. А в 1990 році В. Гречинський виконує обов'язки головного хормайстра Львівської опери. Паралельно — педагогічна робота у консерваторії. Отже, блискуча кар'єра. Перст Долі, проте, вказав йому інший напрям життєвої дороги: у 1990 році хор „Думка" з Ню Йорку концертував по Україні і мав концерт у Львівській опері. То був період, коли в Україну приїздили багато хорів з-за кордону — в тім числі „Журавлі" з Польщі, „Україна" з Німеччини, Візантійський хор з Голляндії та інші. Маестро був захоплений щирістю й любов'ю нюйоркчан до української пісні. Тоді звернувся до нього Ігор Раковський, колишній довголітній голова хору, з пропозицією: „Думка" шукала постійного дириґента. Він показав В. Гречинському кілька відеокасет з записами хору, багато розповідаючи про творчі традиції, здобутки і проблеми, що стояли і стоять перед хором.

Ось так журавлиний клин Василевої долі повернув до Ню Йорку, де на основі здобутого життєвого і творчого досвіду дириґентові судилося починати спочатку новий етап свого життя, відтоді вже невіддільного від його „Думки". Перст Долі позначив і його перший день з „Думкою" — то був День Незалежности України. З молодечим ентузіязмом він прагнув втілити свою програму діяльности на новому етапі. Крок за кроком ускладнював репертуар і дбав про професійність виконання. Привіз зі Львова багато нот. Хорові твори В. Барвінського, М. Колесси, С. Людкевича, клясичний репертуар, щедеври духовної музики українських композиторів.

Щороку „Думка", як і раніше, дає Різдвяну програму з колядками й щедрівками. Є в діючому репертуарі окремий концертовий відділ з творів духовної музики (за останні роки включені до репертуару такі великі твори, як Контата „Б'ють пороги" і „Веснянки" М. Лисенка, хоровий Концерт Д. Бортнянського „Хай воскресне Бог").

Маестро В. Гречинський щасливий, що його віра у колектив і спільна праця за ці роки дала плідні наслідки. Але не все безхмарно у житті хору. Є проблеми, які „Думка" не в силах сама розв'язати. По-перше — проблема майбутнього. Дуже мало молоді приходить співати до хору. А колись, 15-20 років тому, українська громада Ню Йорку мала „Молоду Думку", дитячий хор, створений незабутьої пам'яти Богданом Бідяком. Мріялося тоді про підготовку молодих кадрів...

Тому й журиться дириґент „Думки": — що буде з хором через кільканадцять років?

Немає в „Думки" і офіційного спонзора. Хор існує на основі членських вкладок самих хористів. Український Народний Союз і „Самопоміч" фінансово підтримують з доброї волі, але цієї допомоги недостатньо. А хор „Думка", який хоч є фактично товариським осередком людей, об'єднаних спільним захопленням, в реальному житті української громади веде велику працю — виховну, громадсько-патріотичну, мистецьку.

Та попри всі труднощі „Думка" живе і творчо працює. Потроху приходять записуватись до хору новоприбулі з України (ті, з останньої четвертої „економічної" хвилі).

Добре слово подяки у розповіді про „Думку" заслужила і багаторічна концертмайстер Євгенія Палей — музи́ка високого рівня і великого таланту. Фортепіяновий супровід під її чутливими пальцями то набуває м'якого вокального забарвлення, то виграє оркестровими барвами. Тонкий знавець хорової клясики, концертмайстер Євгенія Палей багато допомагає і хористам і дириґентові у втіленні всіх творчих задумів.

На цій емоційній ноті захоплення „Думкою", її керівником, концертмайстром і, головне, — їхньою співдружністю, загальною шляхетною працею на ниві українського мистецтва, хочу закінчити цю розповідь, але мені важко покласти крапку. Тому дозволю собі додати до своєї розповіді поетичну — „Молитву до Му-

(Закінчення на стор. 3)

„Наталка Полтавка“ в Йонкерсі

Вістку, що в програмі виступів по містах Америки Українського Драматичного Театру ім. М. Заньковецької зі Львова включено також Йонкерс, Н. Дж., де в середу, 4-го червня, мала бути поставлена оперета „Наталка Полтавка“, прийняли ми з великим ентузіязмом.

Ми були дуже вдоволені з того, що матимемо змогу гостити в себе і бачити один з найкращих сучасних театрів в Україні, хоч заразом і турбувалися, чи зможемо належно вив'язатися з обов'язків господарів і запевнити їм успіх. Помимо цього, що українська громада в Йонкерсі має свій власний будинок, велику залю зі сценою та багато місця для паркування авт, наше місто є відносно невеличке і часом важко дістати більше публіки.

Імпреза була добре розреклямована завдяки летючкам, афішам і повідомленням в церковних бюлетенях, а також статтям в щоденнику „Свобода“ про успіхи цієї визначної театральної групи в інших містах.

Хоч середа це був день праці і науки в школах, вже від 6-ої години вечора почали прибувати жителі Йонкерса, а також люди з віддалених місцевостей. Поволі заля почала наповнятись і все набрало якогось святочного характеру. Зустрілися люди, які вже довші роки не бачилися, бо живуть в різних сторонах. Можна було бачити визначних людей з музичного світу, любителів мистецтва та сцени.

Перед відкриттям сцени голова місцевого Відділу УККА мґр Володимир Микула привітав акторів, присутніх на залі та побажав їм успіху та приємного вечора. Коли сцена відкрилась, численна публіка з ентузіязмом та оплесками привітала артистів. Всі зразу перенеслись духом в нашу рідну Полтавщину, де відбувалась дія п'єси, і, напевно, переживали особисто гру акторів. Вся гра, співи і танці нагороджувалися гучними оплесками, гумористичні моменти спонтанним сміхом на залі. Можна було бачити загальне велике задоволення публіки. Щасливе закінчення цілої оперети також причинилося до доброго настрою всіх присутніх.

На закінчення діти вручили квіти „Наталці Полтавці“ і всім виконавцям, а мґр Микула подякував театральній групі за такий гарний виступ, який надовго залишиться в нашій пам'яті.

Відспіванням національного гимну закінчено цю надзвичайно вдалу імпрезу.

Я. К.

Проголошення постійних стипендійних фондів при Фундації УВУ

Так, як щороку, у літньому семестрі в УВУ беруть участь професори і студенти з університетів України, Америки, Канади і Західньої Европи. УВУ, з проголошенням Вільної України, широко розгорнув свою діяльність. При щедрій допомозі наших шановних жертводавців Фундація УВУ уділила в 1996 році 150,000 дол. на покриття літнього семестру УВУ і на інші потреби УВУ. Це далеко від того, що справді потрібно УВУ для ведення заплянованої діяльности. На літній семестр 1997 року Фундація УВУ уділила 102,840 дол. Фонди ці Фундація УВУ взяла в більшості з постійних стипендійних фондів св. п. Теодора Витвицького, пастора Івана і Ольги Луциків і о. Ярослава Тростянецького. Решту фондів взято із одноразових фондів і відсотків від інших постіних фондів при Фундації УВУ. Постійні стипендійні фонди (ПСФ): ім. Миколи і Марії Бойчук, ім. Марії і св. п. Петра Турчин, ім. інж. Остапа і Ірени Захарків, ім. св. п. інж. Богдана і Евгенії Онуферко, ім. інж. Адріяна і проф. Софії Горницьких, ім. св. п. Михайла і Анастазії Пирських, ім. св. п. мґр. Володимира і Наталії Романовських, ім. Миколи Поповича, ім. св. п. мистця Григорія Крука, ім. Марії і Михайла Іваськевичів, ім. Юліяна і Стефанії Монастирських, ім. пл. сен. Якова Шеґрина, ім. св. п. інж. Софії Гаєвської, ім. Надії і св. п. інж. Івана Кравчуків, ім. св. п. інж. Федора і Анни Олійник, ім. св. п. д-ра Степана і мґр. Марії Гиків, ім. св. п. Івана Галавая, ім. Івана і Юлії Головачуків. ім. Романа і Еви Кухти, ім. св. п. Романа і Евдокії Кушнірчук, ім. св. п. д-ра Романа і Марії Малащук, ім. проф. д-ра Емілія Грималяка, ім. св. п. Катерини Коленяк, ім. Марії і св. п. д-ра Іллі Андрусяків, ім. св. п. мистця Петра Андрусіва, ім. Павла і св. п. Матильди Німців, ім. д-ра Ярослава і Ірени Моцюків, ім. Ірини і св. п. Мартина Новаківських, ім. Михайла і св. п. Катерини Синидяків, ім. Івана і св. п. Ксені Лучканич, ім. св. п. Івана Синидяка, ім. Остапа і Стефанії Порайків, ім. проф. д-ра Петра і Лесі Ґой, ім. св. п. о. Григорія і Ерни Лисків, ім. св. п. д-р Ірени Гребеняк і св. п. батьків Івана і Станіслави та брата Романа, ім. св. п. Олександра Яроша, ім. Віри і св. п. Антона Шумейків, ім. св. п. д-ра Михайла Сосновського, ім. Василя Яценка, ім. інж. Володимира і Галини Балабанів, ім. Оксани і св. п. Евгена Луцьких, ім. Мирослави і св. п. д-ра Володимира Савчуків, ім. Василя Мазурика, ім. Галини і св. п. мґр Мирона Утрисків, ім. Марії і св. п. інж. Володимира і сина Романа Бакальців, ім. св. п. д-ра Петра Богданського, ім. св. п. проф. Омеляна і Ярослави Кушнірів, ім. Патриції (Присі) Витвицької, ім. мґр Марти і св. п. проф. Константина Савчуків, ім. мґр Михайла і Михайлини Баран, ім. Миколи і Софії Білецьких, ім. д-ра Осипа Ільків, ім. Володимира Котенка, ім. св. п. Филипа Савечки, ім. Марії і св. п. Ореста Гладких, ім. св. п. Ярослава і Нестора Когутяків, ім. св. п. проф. пл. сен. Степана Салика, ім. Юрія Мицика, ім. Укр. Фед. Кред. Коопер. СУМА в Йонкерсі, ім. 1-го укр. Щадничого Банку в Чикаго, ім. Укр. Фед. Кред. Кооп. „Самопоміч“ в Ню Йорку, ім. Миколи Савчина, ім. св. п. Миколи Новака, ім. Анни і св. п. д-ра Юрія Політило, ім. св. п. Романа і Марії Вомпель, ім. Софії і св. п. д-ра Осипа Андрушків, ім. св. п. д-ра Олександра Стрільбицького, ім. Лідії і св. п. Василя Кия, ім. Володимира Таращука, ім. Ірини Костів і св. п. Семена, ім. д-ра Ігоря і Роми Гайдів та св. п. батька проф. Пилипа Гайди і о. Ярослава і Люби Княжинських.

Просимо прийняти нашу щиру подяку від управи Фундації УВУ, бо без Вашої щедрої допомоги і зрозуміння Фундація не є спроможна дати допомогу для нашого амбасадора — УВУ поза межами батьківщини. Рівнож просимо і надальше працювати з нами.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

Помер...

(Закінчення зі стор. 1)

Мюнхені та коротко в Сарселі, Франція. В 1951 році став доцентом Українського Вільного Університету, а звичайним професором слов'янської філології в 1965 році. Працював лектором польської і української мов в університетах Ґеттінґену (1952-56), Марбурґу (1956-60) та Франкфурту над Майном (1958-65). У франкфуртському Гете-університеті був покликаний в 1965 році на новостворену катедру слов'янської філології. 1963 року став надзвичайним професором славістики Українського Католицького Університету в Римі.

З 1980 року пішов на емеритуру, щоб опрацьовувати науково теми з різних ділянок україністики. Працював невпинно аж до днів перед смертю. Досліджував українське арго, лексикологію, діялектологію, займався перевиданням і коментуванням пам'яток мови, граматики, реторик та основних компендіюмів історії української літератури. Його передруки в різних наукових серіях мали за ціль зробити доступними науковцям важливі праці з історії української мови і літератури.

З відкриттям кордонів (1990 року) ці видання передано бібліотекам високих шкіл України. Брав він участь у численних славістичних, україністичних та мовознавчих конґресах, де виступав із доповідями. Його мовознавчі праці передруковані в „Збірних статтях“ (8 випусків, УВУ 1993-97), бібліографія його писань надрукована у „Фестшріфті“ Studia Slavica, vol. 1-4 (Munchen 1983) та в життєписно-бібліографічному нарисі Ярослави Закревської п. н. „Олекса Горбач. Визначні діячі НТШ, ч. 5“ (Львів 1995 р.)

Від років самостійності України проф. О. Горбач брав участь у наукових конференціях в Україні. Останньо був на 2-му Конґресі Міжнародної асоціяції україністів у Львові в 1994 році, де отримав окрему нагороду НТШ ім. М. Грушевського. В загальному за свою визначну наукову і культурну діяльність отримав він ряд медалів та грамот крім України ще з інших країн.

В похороні взяли участь його товариші наукової праці, учні-славістики та члени франкфуртської громади. Чин похорону відправив генеральний вікарій о. Мирон Мольчко з Мюнхену враз із о. Любомиром Федоренком та Сестрою Христиною Слобожан.

Покійний залишив у смутку вірну дружину, відому публіцистку та письменницю, д-р Анну-Галю Горбач, дочок Катерину та Марину і сина Марка з родиною.

„Сміх не гріх“

В п'ятницю, 6-го червня, в Центрі Української Культури в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., Комітет Допомоги України центрального Ню Джерзі влаштував вечір гумору і сатири під гаслом „Сміх не гріх“. В програмі взяли участь Ніля й д-р Євген Стецькові та піяністка Марійка Ґеча-Ґерус. Дохід був призначений на допомогу Україні і на Український Музей в Ню Йорку.

М. Стецьків — це донька композитора Василя Безкоровайного, яка змалку виростала в музичній атмосфері та вивчала мистецьке слово під час університетських студій у проф. Василя Сімовича, потім у Василя Бендерського та в драматичній студії Йосифа Гірняка і Олімпії Добровольської. Вона була режисером драматичної школи імени О. Добровольської. Н. Стецьків — акторка европейської школи, знаменита рецитаторка та обдарована музично-вокальним талантом, що вміє передати по-мистецьки слово і спів. Особливе враження зробила рецитація Н. Стецьків „Снишся мені“, слова Б. Лепкого, музика В. Безкоровайного, при вмілому фортепіяновому акомпаньяменті піяністки Ґечі-Ґерус.

Д-р Євген Стецьків — лікар-анестезіолог, який після виходу на пенсію змінив свою професію і став сміхотерапевтом. Він захопився творами київського гумориста Павла Глазового, виконує його гуморески на потіху і радість не тільки в наших громадах у Америці, але також у Києві, куди його двічі — в 1992 і 1994 роках — запрошувано до участи у творчих вечорах П. Глазового.

Тепер обоє Стецькові живуть в місті Сарасота, Фльорида, і часто виступають на різних імпрезах. Вони роз'їжджають по різних наших поселеннях з гумористичною програмою, щоб не лише розважати наші громади, але також щоб придбати фонди на гуманітарну допомогу Україні, чи на будову Українського Музею в Ню Йорку.

Піяністка Марійка Ґеча-Ґерус, колишня студентка Мангеттен музичної школи в Ню Йорку і Українського Музичного Інституту, кляси проф. Галі Клим.

Цим приємним вечором проводив голова Комітету Допомоги Україні центрального Ню Джерзі Дам'ян Ґеча. Він щиро подякував акторам Стецьковим та М. Ґечі-Ґерус за справжнє мистецьке виконання, про що свідчили довгі оплески присутніх, а також за їхню відмову прийняти винагороди за виступ, які вони передали на гуманітарну допомогу Україні. Він побажав їм щастя на новій дорозі їхнього професійного життя.

Також належиться признання голові Комітету Допомоги Україні центрального Ню Джерзі інж. Д. Ґечі за вміле провадження цього цікавого вечора.

Любомир Калинич

Слово і музика поєдналися у вшануванні письменника Є. Маланюка

„Сонцеспівом дзвенять гострі коси,
Сонця спів в стиглім золоті нив,
І шумлять під косою покоси,
І в'язальниць доноситься спів”.

Уся Україна золотою симфонією сонця і пшениці постає з кількох рядочків вірша Євгена Маланюка, поета-мислителя, потужного літератора, людини глибокої ерудиції і культури. Його вибрані вірші у виконанні гостя з України д-ра Володимира Цисейського звучали на вечорі, що відбувся в залі церкви святого Івана Христителя в Нюарку, Н. Дж. Його влаштувало Товариство Приятелів Руху північного Ню Джерзі з приводу відзначення 100-річчя з дня народження Є. Маланюка.

Завдяки розповіді голови товариства д-ра Євгена Федоренка перед очима присутніх постав нелегкий творчий і життєвий шлях письменника. Народжений 1897 року в степовій Херсонщині, він навчався в Політехнічному інституті в Петербурзі, відтак воював на фронтах Першої світової війни. В 1918 році прилучився до українського війська, працював у генеральному штабі УНР. Після програної війни з табору полонених у Польщі переїздить до Чехії, пізніше до Німеччини. Там, у ДП таборі в Регенсбурзі він викладав математику в українській гімназії, де одним з його учнів був також Є. Федоренко. У 1949 році письменник виїхав до Америки, де спочатку працював фізично, а потім інженером у Ню Йорку.

Побачили світ 10 поетичних збірок Євгена Маланюка, дві книги історіофілософських спостережень, безліч нотаток, статтей, рецензій. Вся його творчість просягнута мрією перебороти споконвічне прокляття над степовою Елладою, як він називає Україну, створити власну державу. Дуже болів письменника „комплекс малоросійства і меншевартости”, які, на жаль, досить відчутні і в сучасній Україні. Але він вірив, що це не навіки:

„Бачу їх — високих і
русявих,
Зовсім інших, не таких,
як ми, —
Пристрасників висоти і
слави,
Ненависників тюрми і
тьми”.

Цікаво, що в Празі тепер живе син поета Богдан, який теж пише вірші. В лютому цього року він брав участь у відзначенні 100-літнього ювілею свого батька в Києві.

У другій частині вечора в Нюарку виступили Олег Чмир, соліст Львівської опери, і піяніст Володимир Винницький. У їхньому майстерному виконанні прозвучали арії з опер Верді, Моцарта, українські народні пісні та композиції. В. Винницький також виконав „Мефісто-вальс” Ліста. Віртуозність піяніста, сильний приємний тенор і вміле перевтілення в образи своїх героїв справили сильне враження на глядачів.

Дохід вечора Приятелі Руху використали на придбання книжок для висилки в Україну.

Тамара Цибора

Рідна пісня...

(Закінчення зі стор. 2)

зики”, щоб об'єднала вона думки і тих, хто співає, і тих, хто диригує, і тих, хто слухає, і тих, хто може допомогти в подальшому житті талановитого хору:

Молитва до Музики

О Музико, у душу увійді́,
як в тихий храм, акордами орґа́на,
немов бальзам, зціли сердечні рани
і освяти мої земні труди.
О Музико, у душу увійді́.

О Музико, візьми мене в полон,
як теплий доторк лагідних долонь,
і освіти мої сумні зіниці,
вдихни у серце молодий вогонь,
і пристрастей жагучих блискавиці!
Надіє світла, в серці не холонь,
О Музико, візьми мене в полон.

О Музико, не покида́й мене
серед стерні осінньої і зливи,
нехай печаль усіх нас обмине́
і буде ранок — світлий і щасливий.
О Музико, не покида́й мене...

(Статтю-рецензію подано в скороченні. — Ред.)

У ДВАДЦЯТЬ П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
наших незабутніх БАТЬКІВ, ДІДУСЯ, БАБУСІ

св. п.
о. митрата
АНДРІЯ і ЕМІЛІЇ СТАСЮКІВ
ПОМИНАЛЬНІ ЛІТУРГІЇ
відправляться в церквах:

св. Миколая в Баффало, 20-го червня ц.р. о год. 9-ій ранку;
св. Івана Хрестителя в Кенмор, 24-го червня ц.р. о год. 9-ій ранку.

Всіх рідних і знайомих просимо злучитися з нами в молитвах за спокій їхніх душ.

Сини — МАРКІЯН з дружиною ЛІДОЮ
— МАРІЯН з дружиною МАРТОЮ
синова — ГАЛИНА
внуки — РОКСОЛЯНА, ДІЯНА, ХРИСТИНА, АНДРІЙ, МИРОН, ПЕТРО і АДРІЯН з родинами.

З цієї нагоди родина складає 500.00 дол. на виховання семінаристів в Стемфорді й 500.00 дол. на семінарію у Львові.

Вічна їм пам'ять!

З жалем і смутком повідомляємо, що 11-го червня 1997 р. по довгій і важкій хворобі упокоївся у Бозі мій найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.
ІВАН ПІДГАЄЦЬКИЙ
нар. в Перемишлянах.

Залишив у глибокому смутку:
дружину — КАТЕРИНУ
синів — ЗЕНОНА з дружиною ІРИНОЮ
— ІВАНА з дружиною МАРТОЮ
внуків — ДЕЙМОНА ПІДГАЄЦЬКОГО
— СТІВЕНА ПІДГАЄЦЬКОГО
братанка — ВОЛОДИМИРА з дружиною і синами АВЕНОМ і ХРИСТОФОРОМ
та родину і знайомих в Україні й ЗСА.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність 29-го листопада 1996 р. наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і ТЕТА

бл. п.
АННА
з БІЛИНСЬКИХ-ТАРАСОВИЧ
КУЛЬЧИЦЬКА-ҐУТ

вдова по бл. п. Дмитрові Кульчицькому-Ґут, інспекторові Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові та головному фінансовому секретареві „Провидіння“.

Щиросердечно дякуємо родині, приятелям та знайомим, які вшанували пам'ять нашої незабутньої мами, бабці, прабабці і тети та висловили співчуття особисто, листовно, телефонічно, чисельною участю у похоронних Богослужбах та своїми щедрими жертвами на Служби Божі, церковні та громадські цілі та квіти.

Складаємо нашу щиру подяку парохові укр. кат. церкви св. Михаїла в Чері Гилл, Н. Дж., о. Йосифові Мартинюкові, за його духову опіку над покійною, за уділення їй св. Тайн Єлеопомазання та відслуження Заупокійних Божественних обрядів.

Зокрема сердечно дякуємо д-рові Юрієві Чатирці за дбайливу лікарську опіку.

Глибоко вдячні проф. д-р Наталії Іщук-Пазуняк за щирі пращальні слова.

Наша щира подяка членам хору церкви св. Михаїла в Чері Гилл, членам хору церкви Царя Христа у Філядельфії та Андрієві Міджакові і Ірені Бойко за взірцеве переведення похоронних обрядів.

Дякуємо похоронному заведенню Михайла і Анни Насевичів за переведення похоронів.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:
Марія і Роналд Райлі, Діяна і Іван Гинянські, Естел і інж. Андрій Бакуни.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:
300.00 дол. Григорянки, родина;
15.00 Марта Турчин;
по 10.00 Степанія Вовчок, Оксана Ванчицька, Барбара і Честер Вайда, Степан Гавриш, Оксана Горацька, інж. Михайло Гись, Олімпія Гайдучок, Христя і інж. Орест Ганас, Анна Деманик, Надія і д-р Ярослав Заліпський, Ксеня і Данило Захарчуки, Михайло Ковальчин, Марія і д-р Ярослав Колибабюки, Анна Клос, д-р Ляриса і д-р Мирон Кий, Ноель і Християн Кульчицькі, Марія і Андрій Кульчицькі, Олена Кульчицька, Галина Кульчицька, Лой і інж. Юрій Кульчицький, Марія і ред. Олеґ Лисяк, Ольга Лукасевич, Андрей Лужницький, Марія Леськів, Патриція і мґр Богдан Мир, Анна і Степан Макух, мґр Рената і д-р Андрій Оліярчик, мґр Михайло Рубич, Люба Сілецька, Рома і д-р Василь Саляк, Маркіян Сеник, Дорян Сеник, Християн Сеник, Роксана Сеник, Наталія і Степан Фірко, Марія Харина.

НА УКРАЇНСЬКИХ СИРІТ В УКРАЇНІ:
по 100.00 дол. Діяна і Іван Гинянські, Марія і мґр Мирон Кузьми, Марія Семанишин, Христя і інж. Богдан Сеник, Рома і д-р Василь Саляк;
по 50.00 Джоен і Юліюс Безушки, Оксана Ванчицька, Мирося і Іван Гилл, мґр Володимир Кульчицький, Дзвенислава і проф. Християн Кульчицькі, Дарія і д-р Юрій Кульчицькі, Богдан К. Кульчицький, Марія і д-р Ярослав Колибабюки, Марія і д-р Олександер Лужницькі, Люба і Дана Сілецькі, Мирослава і д-р Богдан Футей;
по 40.00 Марія Леськів, Анна і Генрі Фуксман;
по 30.00 Марія і Андрій Кульчицькі, Ноель і Християн Кульчицькі, Ірена Бойко, Марія і д-р Юрій Чатирки;
по 25.00 Ляриса і Тарас Галушки, інж. Михайло Гись, д-р Наталія і д-р Іван Коропецькі, Марія і Андрій Міджак, мґр Рената і д-р Андрій Оліярчик, Марія і Василь Панчаки, Розалія і Микола Пришляк;
по 20.00 Михайло Ковальчин, Олена і Богдан Казанівські.

НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ св. МИХАЇЛА в ЧЕРІ ГИЛЛ Н. Дж.:
1000,00 дол. Христя і Богдан Кульчицькі;
по 250.00 Дмитро і Марселя Кульчицькі, Даньо і Ліза Кульчицькі, Ярко і Марта Кульчицькі;
30.00 Ненсі і Володимир Януш.

НА ЗЛУЧЕНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ:
30.00 дол. Мирослава і Ігор Шперналь;
20.00 Степан Гавриш.

„СВ. СОФІЯ“ РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, ЗСА:
30.00 дол. Люба і Маркіян Онуферки.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР:
600.00 дол. Христя і Богдан Кульчицькі.

НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ В УКРАЇНІ:
300.00 дол. Христя і Богдан Кульчицькі.

НА ВИХОВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ В УКРАЇНІ:

Богословська Академія у Львові:
300.00 дол. Христя і Богдан Кульчицькі;
30.00 Олена Кульчицька.
На Українську Католицьку Церкву в Люрді:
500.00 дол. Юрій, Андрій, Олександер, Христя, Миколка, Мотря і Микола Багатюки.
50.00 Дарія і д-р Богдан Кміцикевич.
На Радіопрограму Державницького Фронту:
25.00 дол. Віра і Богдан Тодорів.

Хай Господь сторицею винагородить вас своїми ласками!

син — БОГДАН з дружиною ХРИСТЕЮ
донька — МОТРЯ з мужем д-ром МИКОЛОЮ БОГАТЮКОМ

МИНУЛОГО ВІВТІРКА, 10-ГО червня, в Ню Йорку Північна Корея і ЗСА розпочали довговідкладувані розмови, котрі зосереджуватимуться на звідомленнях про те, що Північна Корея продала „Скад" ракети Іранові та Сирії, а також і про можливу інсталяцію далекосяжних ракет типу „Родонг І", які спрямовані на Південну Корею та Японію. Ніхто з учасників переговорів не коментував про перебіг розмов, які тривали три дні.

ЗМІНА АДРЕСИ

В справі зміни адреси непотрібно телефонувати, а тільки прислати нову адресу до:

Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

- ☐ „Свобода"
- ☐ „The Ukrainian Weekly"

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

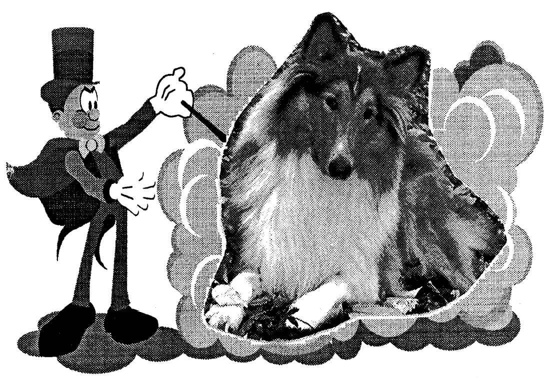
Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

На зміну адреси проситься ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

СПРАВА ТІМОТІ МЕКВЕЯ, визнаного винним лавою присяжних у збомбленні урядового будинку в Оклагома Сіті 19-го квітня 1995 року, де загинуло 168 осіб, знову привернула до себе увгу громадськости. Цим разом зацікавлення спрямоване на присуд, що його має винести лава присяжних після вислухання цілого ряду переконливих аргументів за і проти смертної кари чи довічиття. У середу, 11-го червня, оборона викликом на трибуну свідків батька підсудного Билла МекВея і матері Мілдред Фрейзер, закінчила представляти свою аргументацію проти смертної кари для свого клієнта. Обидвоє батьки підсудного зі зворушенням звернулися до лави присяжних помилувати їхнього сина від смертної кари, бо ж він людина.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОРГАНІЗАЦІЇ Об'єднаних Націй Кофі Аннан у вівторок, 10-го червня, повідомив, що в найближчих днях буде вислано запрошення до керівників грецької і турецької громад на Кипрі щоб взяли участь у спільних розмовах під протекторатом Організації Об'єднаних Націй. К. Аннан сказав репортерам засобів масової інформації, що зустріч, у котрій учасниками мали б бути президент Гляфкос Клерідес, як голова грецької кипрської громади, та керівник кипрської турецької громади Рауф Денкташ, плянується на початок липня. Якщо вони приймуть запрошення, то це буде перша їх зустріч за останніх три роки.

REGISTRATION FORM FOR CHEMNY'S FUN CENTER
JULY 28 – AUGUST 2, 1997

CAMPER'S FULL NAME: ____________
CAMPER'S ADDRESS: ____________
CITY, STATE, ZIP: ____________
TELEPHONE NUMBER: ____________
DATE OF BIRTH: ____________
PARENT/GUARDIAN: ____________
SIGNATURE OF PARENT/GUARDIAN: ____________

REGISTRATION FEE $75.00 PER CHILD IF STAYING AT SOYUZIVKA
$125.00 PER CHILD IF STAYING OFF PREMISES

„СВОБОДА" —

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — СЛУЖИТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ВЖЕ ПОНАД 100 РОКІВ

Найкращий дарунок для бабусі чи дідуся мами чи батька

Дарунок, який триватиме повний рік та справлятиме приємність обдарованій особі, це УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

Річна передплата:
для членів $75.00
для не членів $100.00

Передплата виходить приблизно 30 або 40 центів за число
тел.: (201) 434-0237

Yes, send a gift subscription to (please check one): ____ SVOBODA ____ THE UKRAINIAN WEEKLY

RATE	SVOBODA UNA MEMBER	SVOBODA NON-MEMBER	THE UKRAINIAN WEEKLY UNA MEMBER	THE UKRAINIAN WEEKLY NON-MEMBER
ANNUAL	75.00	100.00	40.00	60.00
SEMI-ANNUAL	40.00	60.00	25.00	35.00
QUARTERLY	22.00	33.00		

For: ____________
Address: ____________
From: ____________
(All payments in US funds only)

SVOBODA and THE UKRAINIAN WEEKLY are published by THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 MONTGOMERY St., JERSEY CITY, NJ 07302

✼ ПРАЦЯ ✼

✪ РІЗНЕ ✪

✼ FUNERAL DIRECTORS ✼